

Hemslöjden tar nya former

NYSKAPANDE Hemslöjden har länge varit relativt anonym och förknippats med svarvade träskålar och handsnidade smörknivar. I dag är det klassiska hantverket populärare än någonsin och allt fler unga "slöjdare" sticker upp. De sätter klackar på träskor, knyter rosa ryor och gör broscher av dalaflorosor.

När materialet är gratis och hand- den har kontakt med hjärtat då bär slöjden frukt, heter ett gammalt talesätt. Föreningen för Svensk hemslöjd var den första hemslöjdsföreningen i Sverige. Den startades 1899 av Lilli Zickerman. Hon kom från Skövde till Stockholm vid sekeshiftet, strax efter industrialismens början, och förfasades över att den klassiska slöjden höll på att förfulas och kunskafer försvinna. Samtidigt såg Lilli Zickerman att folk på landsbygden behövde inkomster och hon bestämde sig för att göra något åt saken. Hennes affärsidé var enkel: att ta tillvara och utveckla slöjdekunskaper och erbjuda bra slöjdmaterial och att sälja slöjdarnas produkter.

I dag jobbar Svenska hemslöjdsföreningars riksförbund,

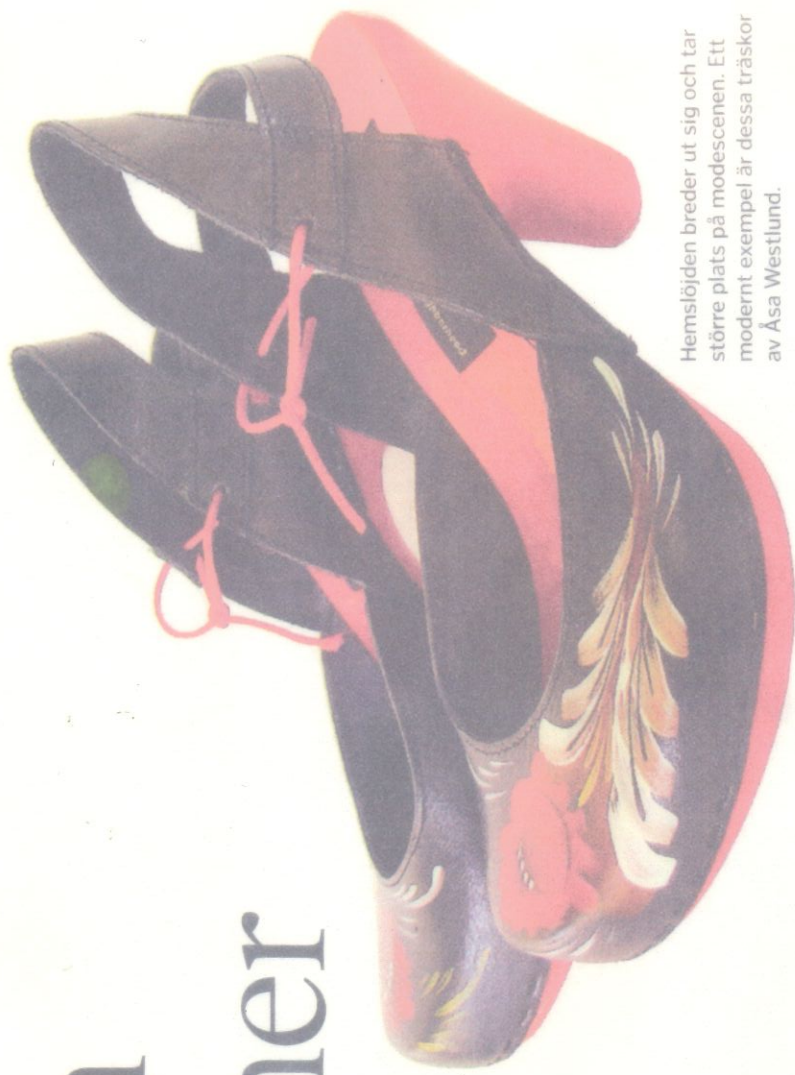
SHR, efter samma affärsidé och det finns 80 lokalföreningar runt om i Sverige, 24 läns hemslöjdsföreningar och fyra riksföreningar. Tillsammans har hemslöjdsrörelsen 16 000 enskilda medlemmar.

Dessutom finns det 23 SHR-anslutna hemslöjdsbutiker över hela landet.

I hemslöjdsorganisationen finns en samlad kunskap, kraft och gemenskap som slöjdanudet skapat under flera sekler, säger Kerstin Andersson Åhlin, generalsekreterare på SHR.

SHR ger också ut tidskriften Hemslöjden, som räknas till landets största tidskrift för slöjd- och konsthandverk.

Vad är då skillnaden mellan design och hemslöjd?

Hemslöjden breder ut sig och tar större plats på modescenen. Ett modernt exempel är dessa träskor av Åsa Westlund.

– Hemslöjd är ett självlärt hantverk. Generation efter generation har lärt sig genom att härma, säger Kerstin Andersson Åhlin. – Det är som att koka en sås genom att smaka sig fram. Till slut lär man sig hur det ska smaka, fortsätter hon.

Design å andra sidan är mycket mera ordning och reda och bygger på olika teorier. En formgivare ritat skisser och sedan tillverkas ofta produkten av någon annan.

En som håller på med slöjd kallas slöjdare och den personen gör allt från att skissa, leta material till att tillverka produkten.

Hemslöjden är i grunden en kunskap om handens arbete, där

– Hemslöjden breder ut sig och tar större plats på modescenen. Ett modernt exempel är dessa träskor av Åsa Westlund.

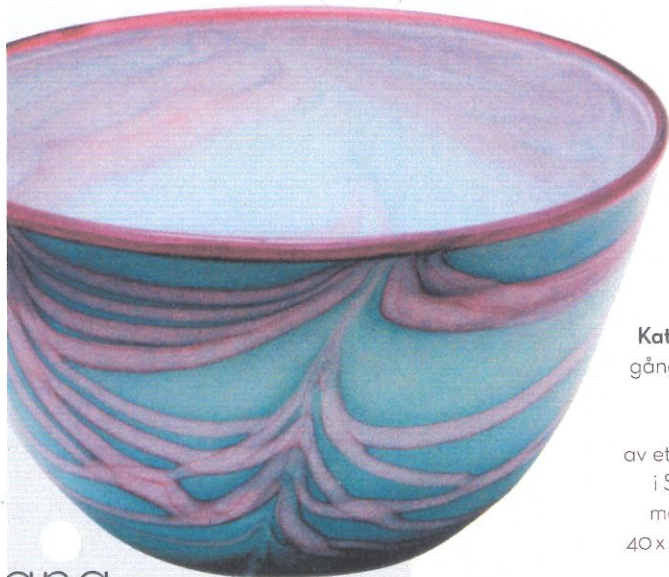
– Hemslöjden breder ut sig och tar större plats på modescenen. Ett modernt exempel är dessa träskor av Åsa Westlund.

– Hemslöjden breder ut sig och tar större plats på modescenen. Ett modernt exempel är dessa träskor av Åsa Westlund.

– Hemslöjden breder ut sig och tar större plats på modescenen. Ett modernt exempel är dessa träskor av Åsa Westlund.

Rosen är en broderad och knuten

RYAVÅGEN ÄR HÄR

Det är dags för en ny ryavåg, utropar Svensk slöjd och minns hur populärt det var för 40-50 år sedan att knyta ryamattor. Fingertoppskänsliga **Katarina Brieditis** har än en gång träffat rätt, mittemellan tradition och absolut nu. Mönstren är inspirerade av ett bokkläde från Vingåker i Sörmland 1732. Rosenryan med en mönsterrapport på 40x40 cm passar som kudde eller dyna. Håller lusten i sig kan man fortsätta att foga ruta till ruta och få en stor golvkudde, matta eller fäll. Mossa, 60x80 cm, har också en kombination av broderier och knutar och kan passa som barnvagnstäckor.

BO ARRHED

Rosen, cirka 1000 kr; Mossa, ca 2500 kr.

”Mycket barock och rokokokonst, guldspeglar, 70-talsprylar, konst med starka färger, och som alltid det gustavianska – helst i grått”

Maria Granfeldt på Auktionskompaniet i Malmö om trenderna (Bukowskis Revue, hösten 2006)

ang
än förr

a D... har gått från butiks-
n - Svenskt tenn och Duka - till
. I hennes nya kollektion fastnar
denna stora skål med gröna och
da toner och klang av förra sekel-
. Glasen blåser hon på Johansfors
uk, och skålen finns numrerad i
emplar. Pris 4500 kr genom form-
ns hemsida, www.mochdesign.com.

karen Leif Burman
ar en av Norio
s små mästerverk.

Sinnlig skönhet och sinnrik funktion. Båda är lika viktiga när japanske snickarmästaren **Norio Tanno** tillverkar sina askar i trä. På öländska Capellagården lärde han svenska finsnickare mer om den traditionella japanska hantverkskonsten han

Precisionens poesi

både förvaltar och förfinar. Med nästan orimlig precision gör han askar för de mest prosaiska ändamål: för visitkorten,

öronpropparna, medicinen eller pinnarna att äta med. Men den sidenmjuka ytan, intarsianslagen och det noga utvalda träet - valnöt, lönn, körsbär - ger han askarna en poetisk dimension.

Med 25 års erfarenhet av hantverket lämnar Norio Tanno ingenting åt slumpen. Askarnas gångjärn och låsanordningar i trä är lika mycket delikata mekaniska konstruktioner som vackra dekorationer.

Och ljudet, det lilla klicket när brukaren stänger sin ask, är noga avvägt. Liksom trögheten med vilken en innerask glider ner i sitt skyddande ytterhölje. Norio Tannos askar är små men han ger dem stor betydelse i livet.

ANNA HEDELIUS

Info

Redaktör: AMMI BOHM
ammi.bohm@expressen.se

Expressen - leva & bo
Lörd - sönd. 1-2 april 2006

Läckert för sallade

Läckert i färg och form är det stora handgjorda salladsfatet från AustaDoZ Design. Pris 2 350 kronor.
Info: 08-664 75 99.

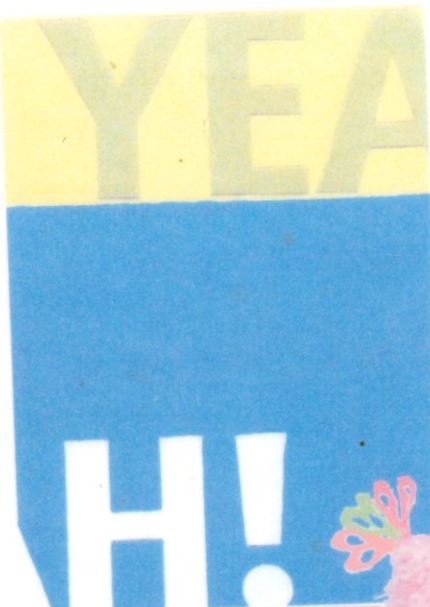
UTSTÄLLNING

Färgstarkt på Sintra med Christina

Yeah, en ny matta!

Ny matta från Ikea: "Örum" ullmatta 140x200 centimeter. Mattan finns i olika mönster, alla lika färgstarka. Pris 899 kronor.
Info: 020-43 90 50.

Värfina muggar med fat, Åhléns. Finns ute i butikerna i mitten av april, pris 40 kronor styck.
Info: 08-402 80 00.

Keramikern Christina Roos visar nat screentryck på vit lera under av glasyr på Sintra i Göteborg. Utställningen som heter "Hoppe hoppe" pågår till den 2 maj.

VECKANS FAVORIT

En godbit för handarbetare

En godbit att sätta händerna i för den som gillar att hand- arbeta: ryan Rosen med mönster skapat av formgivaren Katarina Brieditis som låtit sig inspireras av ett bokkläde från Vingåker. Köp en materialsats eller flera som du syr ihop. Svensk slöjd, pris för en materialförpackning Rosen 40x40 centimeter, 975 kronor.
Info: 08-663 66 50.

BOKTIPSET

En stenhård ho

"Betong som hobby" av Malena Skote. Prisma, cirkapris 195 kronor.

Att gjuta i betong är enkelt och billigt och kräver inga förkunskaper - i alla fall inte enligt Malena Skote.

Som dessutom plussar på med att betong är ett stabilt material som passar till allt från husgrunder till bänkar. Boken vänder sig främst till de som vill tillverka saker till trädgården just betong så bra eftersom betong kan stå ute året runt. Dessutom innehåller boken snygga och de behöver inte vara "Betong som hobby" är full av tips och inspirerande tips.

"Voodoo" är väl ett passande namn på det här häftiga knivstället av röd plast försett med fem olika köksknivar. Design Raffaele Iannello för Viceversa, pris 995 kronor.
Info: www.viceversa.com

Låda med 240 anteckningsark och matchande penna, bra att alltid ha till hands, snygg att ha framme på hallbyrån eller i köket. Unicef, pris 95 kronor.
Info: www.unicef.se/butik